

Saulėta, dieną 70°, naktį 55.
Saulė teka 5:19, leidžiasi 8:17

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gegužio-May 31 d., 1973 m.

Kaina 15c

128

PREZ. NIXONAS IR POMPIDOU ISLANDIJOJE

ISLANDIJA ISTREMIJA BRITANIJOS DIPLOMATŲ UŽ ŠNIPINĖJIMĄ

REYKJAVIKAS. — Islandija ir Britanija, abi Nato narės, paršė skundus JT Saugumo Tarybai, kurios pirmininku šį mėnesį yra Sudano ambasadorius Ramatalla Abdulla. Islandija skundžiasi, kad britai atsiuntė į Islandijos teritorinius vandenius savo karo laivus, kurių vienintelis tikslas yra padėti britų žvejų laivams laukti Islandijos įstatymus ir taisykles. Laivams tose nelegiose operacijose padeda britų aviacija ir helikopterai.

Islandija kreipėsi ir į Nato organizacijos tarybą reikalaujama tuoj įsikišti ir užbaigti britų karo laivų veiklą Islandijos teritoriniuose vandenyse. Nato taryba pavedė savo generaliniam sekretoriui Joseph Luns įsikišti ir tarpininkauti, kad ginčas būtų greitai ir draugiškai išspręstas.

Islandijos užsienio reikalų ministras Augustson pareiškė, kad Islandija nenori jokio Nato sekretoriaus tarpininkavimo. Islandija nesikreipusi į Nato valstybes su prašymu išspręsti žuvavimo ginčą, bet tik reikalaujama suorganizuoti britų laivų atitraukimą iš Islandijos zonos.

Britanija savo skunde Jungtiniams Tautoms sumini visus incidentus, kuriuose Islandijos karo laivai puolė britų laivus. Paskutiniame puolime islandų laivas "Aegir" paleido septynis sviedinius į britų laivą "Everton". Islandijos laivų puolimai pasireiškia vis pavojingesniais formomis, sako britų skundas Saugumo Taryboje.

Nei britai nei islandiečiai neprašo Saugumo Tarybos posėdžio, o tik praneša apie įvykius ir suvercia kalbėti kitai valstybei.

Islandijos ministras Einar Augustsson po kabineto posėdžio paskelbė, kad Islandija pradės derybas su Amerika dėl gynybos sutarties peržiūrėjimo. Ši sutartis galioja jau 22 metai. Amerikai duota teisė turėti Islandijoje aviacijos žvalgybos bazę Keflavike, kuria naudojami ir kitos Nato valstybės. Kairioji Islandijos valdžia, kurioje yra ir komunistų, seniai kalba apie sutarties peržiūrėjimą ir Amerikos bazės likvidavimą.

Islandija vakar įsakė išvažiuoti vienam britų diplomatui, kuris šnipinėjęs Islandijos laivų judėjimą ir pranešinėdavęs apie laivus Britanijai.

Nauja vyriausybės krizė Italijoje

ROMA. — Italijos vyriausybė pateko krizę, nes iš koalicijos pasitraukė nedidelė respublikonų partija, turinti parlamente 15 vietų. Partija reikalavo, kad iš pareigų pasitrauktų paštų ir telekomunikacijų ministras Giovanni Gioia. Kitiems ministrams neparėmus šio reikalavimo, respublikonai pareiškė parlamente neremsia vyriausybės, vadovaujamos premjero Andreotti.

Koalicinė vyriausybė parlamente teturėjo 7 atstovų persvarą, o dabar ji daugumos nebeturė. Valdžia pavyko išvengti pasitikėjimo balsavimo, paskelbiant parlamento atostogas. Birželio 6-15 dienomis turi įvykti krikščionių demokratų partijos konvencija, kuri turės išspręsti vyriausybės krizę ar surasdama naują koalicijos partnerius ar prikalbindama respublikonus sugrįžti į vyriausybę.

IŠ VISO PASAULIO

EAST ORANGE. — Tėvas Philip Berrigan ir seselė Elizabeth McAlister susituokė. Jie abu pagarsėjo savo veikla prieš Vietnamo karą ir sėdėjo kalėjime. Buvęs benediktinas tėvas Mayer, irgi jau vedęs, pasakė spaudai, kad Berriganai vedė jau 1969 metais, tik — slapta.

WASHINGTONAS. — Iš Kinijos atvyko "ryšių įstaigos" galva Huang Chen, kuris yra ir Kinijos komunistų partijos centro komiteto narys. Washington bus atidaryta diplomatinė Kinijos atstovybė.

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo prezidentas Thieu bijo, kad Watergate skandalas nepakenktų Amerikos paramai Vietnamui. Jis pareiškė, kad Watergate pakenks jo kelionės į Ameriką rezultatams. Kongresas gali nepritariti prezidento prašymui Vietnamui paramai.

KINGSTONAS. — Valstybės sekretorius Rogers baigė savo kelionę po Pietų Ameriką, studuodamas Jamaikoje. Jis aplankė Nikaragvą, Meksiką, Venecuėlą, Argentiją, Kolumbiją, Braziliją ir Peru.

ADDIS ABABAS. — Afrikos vienybės organizacijos valstybės nutarė bendrai planuoti savo prekybos ryšius su kitomis pasaulio valstybėmis, ypačiai su Europos rinka, su kuria Afrikos šalys siekia ypatingų ryšių. Afrikos valstybės planuoja kažką panašaus į bendrąją rinką pačios, svarstydamos muitų panaikinimą ir kitas priemones.

BERLYNAS. — R. Vokietijos komunistų vadas Honecker komiteto posėdyje pareiškė, kad R. vokiečiai gali kada nori laisvai klausytis V. Vokietijos radio ir žiūrėti televizijos proqramų.

Dr. Henry Kissinger sekmadienį šventė savo 50 metų sukaktį.

Dramblių Pietų Vietname naudojami darbai ir transportui. Čia matomas dramblys neša kareivių patrulį prie Bam Ma Thuto miesto.

KANADA NUTARĖ PASITRAUKTI IŠ VIETNAMO PRIEŽIŪROS KOMISIJOS

OTTAWA. — Kanados užsienio reikalų ministras Sharp paskelbė parlamente, kad vyriausybė nutarė pasitraukti iš karo paliaubų priežiūros P. Vietname. Kanados 290 karininkų bus išvežti liepos 31 d., o jei kita valstybė, kuriai teks užimti Kanados vietą, bus pasirėmusi anksčiau, tai kanadiečiai sugrįš anksčiau. Sharp pareiškė Kanados nusivylimą, kad taikos Vietname nepavyko įgyvendinti ne dėl to, kad sutartis būtų bloga, bet dėl to, kad niekas nesilaiko. Paliaubų priežiūros kiti nariai Lenkija ir Vengrija laiko save šiaurės Vietnamo atstovais, kada Kanada laikosi bėsiškumo. Tokiose sąlygose darbas neįmanomas, pareiškė Sharp.

Parlamentas pritarė vyriausybės nutarimui pasitraukti iš P. Vietnamo. Nuo pat Jungtinių Tautų įsteigimo Kanada dalyvavo visose pasaulio taikos priežiūros komisijose. Kanada nusivylė senos Tarptautinės Kontrolės komisijos darbu, kur ji kartu su Lenkija ir Indija bandė prižiūrėti 1954 metų Ženevos konferencijas nutarimų įgyvendinimą. Ir tai komisijai darbas nevyko, nes Lenkija visada palaikė komunistus, o neretai jai pritarė Indija.

Kissingeris Washingtonė pareiškė apgailestavimą dėl Kanados pasitraukimo. Jis pareiškė, kad trečiądienį jis tęs derybas su Hanojaus atstovu dėl taikos Vietnamo. Jam atrodo, kad pavyks susitarti, o tada bus lengvesnis ir tarptautinės priežiūros komisijos darbas.

Kissingeris, kalbėdamas spaudai apie slaptus savo pasitarimus su Hanojaus atstovu Le Duc Tho, atsisakė pasakoti svarstomus dalykus, tačiau pareiškė, kad siekiama geriau vykdyti taikos paliaubų sąlygas ir ieškoma kelių į paliaubas Kambodijoje. Maroke Kambodijos nuverstas princas Sihanoukas pareiškė, kad jis niekad nesiderės su maršalu Lon Nolu, tačiau pasirodęs kalbėti su "agresorium" — Amerika. Lon Nolas esąs išdavikas, kuris nusipelnė tik kartuvų, tačiau Amerika, jei ji tą išdaviką paliks ir jo nebelems, gali tikėtis susitaikymo su Kambodijos liaudimi ir garbingos taikos.

Kanados nutarimas pasitraukti iš taikos priežiūros privers ieškoti kitos valstybės, kuri sutiktų atsiųsti savo stebėtojų grupę. Kanada sutinka vėliau prižiūrėti P. Vietnamo laisvus, de-

Karalienės dukterė susižadėjo

LONDONAS. — Buckinghamo rūmai paskelbė princesės Anne sužadėtus su leitenantu Mark Phillips, 24 metų Karalienės Dragūnų (Gvardijos karininku). Princesė yra 22 m. ir yra ketvirtoji iš eilės sosto įpėdinė po savo brolių prince Čarlio ir jaunesniųjų brolių prince Edwardo ir prince Andriaus.

Princesė su savo sužadėtinu susitikio arklių lenktynėse, abu yra geri raiteliai, šuolių per kliūčių specialistai. Leitenantas Phillips su arkliu "Great Ovation" dalyvavo Britanijos komandoje Olimpiadoje ir laimėjo aukso medalį. Princesė Anne irgi yra viena geriausių Britanijos raitelių su žirgu "Dublet".

Leitenantas Mark Phillips yra skiriamas Karališkos Karinės Akademijos Sandhurst instruktorium. Jo tėvas tame pačiame draugūnų pulke buvo majoras, o senelis — generolas ir pulko vadas. Vedybų data nenustatyta, tačiau minima lapkričio 9 d.

ROMA. — Visų katalikų vienuolynų viršininkai turi įsteigti savo draugiją, kurios galva perrinktas jėzuitų vyriausias generolas Pedro Arrupe.

WASHINGTONAS. — Vyriausybės valdininkai susirūpinę, kad maisto kainos gali dar kilti, nes per paskutinį mėnesį sojos pupelių kainos pakilo 45%, kviečių — 22% ir kukurūzų — 29%.

mokratinis rinkimus, tačiau, ministras pridėjo, kad ir ta galimybė yra labai tolima ir labai nedidelė.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Indianapolis 500 automobilų lenktynės vakar vėl buvo dėl lietaus atidėtos.

Brazilija pirkė savo aviacijai lėktuvų iš Amerikos už 100 milijonų dol.

Šiaurės Jemene buvo nužudytas šeikas Ali Othman, vienas trijų valstybės tarybos narių. Atentato vykdotojai atėję iš Pietų Jemeno.

Los Angeles miesto meru išrinktas neegras Thomas Bradley, nugalėjęs ligšiolinį trijų kadencijų merą Sam Yorty. Abu demokratų vedė atkaklią rinkimų kampaniją. Bradley gavo 57% visų balsų. Los Angeles yra trečias didum Amerikos miestas, niekad neturėjęs juodo mero. Negrūmiestė yra 16% visų gyventojų. Bradley 21 metus dirbo policijoje ir 10 m. buvo miesto tarybos nariu.

Sen. Proxmire (dem., iš Wis.) pareikalavo, kad prezidento patarėjas, Baltųjų Rūmų štabo narys gen. Haig pasitrauktų iš kariuomenės arba iš Baltųjų Rūmų, kur jis gavo pareigas laikinai.

Kalifornijos 11 m. berniukas, nemokėdamas plaukti, net 15 val. išbuvo ežere vandenyje, ramiai gulėdamas ant nugaros. Jis ligoninėje labai nuvargęs ir išmirkęs taisosi po savo išgyvenimų.

Mirė skulptorius Jacques Lipchitz

JERUZALĖ. — Associated Press pranešė apie dailininko skulptoriaus Jacques Lipchitz, 81, mirimą skelbia kad jis gimęs Latvijoje, gyvenęs prieš II Pasaulinį karą Prancūzijoje, pasikėlį JAV-bėse. Palaidotas Jeruzalėje, Mount Herz kapinėse.

Lietuvių Enciklopedijoje (t. XVI, psl. 252-263) parašyta, kad Lipchitz Jacques (g. 1891. VIII.22 Druskininkuose) žydų tautybės skulptorius, gimęs Lietuvoje. Jo tėvas Abramomas Lipskis buvo Gardino statybos rangovas, motina Rachele Leja Krinskaitė Druskininkų viešbučio savininko dukterė. Pirmasis iš 6 vaikų Chaimas Jokubas (vėliau suprancūzines savo vardą į Jacques) Lipskis pradėjo mokslą Bialostogėje, 1906 persikėlė į Vilnių. Iš jaunystės domėjosi menu ir žavėjosi lietuviškais dievukais.

BIELGRADAS. — Irano šachas ir imperatorienė atvyko į Jugoslaviją. Juos pasitiko prezidentas Tito.

Pasikeltimai Baltuosiuose Rūmuose perkelė Fred Buzhardt iš gynybos departamentą į Baltuosius Rūmus.

SVARSTYS JAV-EUROPOS SANTYKIUS

REYKJAVIKAS. — Prezidentas Nixonas vakar išskrido į Islandiją susitikti su Prancūzijos prezidentu Pompidou. Prezidentas Nixonas gyvens Amerikos ambasadoje Reykjavike ir namo grįš penktadienį po pietų. Amerikos politika Europoje šiais metais buvo išdėstyta Kissingerio kalboje New Yorke balandžio 23 d. Jis tada kalbėjo apie naujų gairių reikalingumą, apie Naujos Atlanto Chartos pasikeitimą. Šie jo pareiškimai Europoje didelio entuziazmo nesukėlė, o po Pompidou ir Britanijos premjero Heath susitikimo paaiškėjo, kad laikas Europos viršūnių susitikimui dar nepribrendęs ir jokios naujos chartos europiečiai nepasigenda.

Kariuomenė remia Argentinos valdžią

BUENOS AIRES. — Argentinos prezidento paskirtas naujas kariuomenės vadas generolas Jorge Carcagno pasakė kalbą, kurioje pažadėjo kariuomenės paramą naujai peronistų vyriausybei, kol ji laikysis valstybės konstitucijos. Generolas pasakė, kad argentiniečiai turi teisę išsirikti savo vyriausybę, tačiau ir tie, kurie valdo, ir valdomieji turi klausyti konstitucijos.

Aukšti Argentinos karininkai, buvę vyriausybėje per 7 metus, buvo paleisti į atsargą. Generolas Carcagno nėra peronistas ir neturįs politinių ambicijų.

Iš kalėjimų buvo paleisti karinės valdžios sugauti teroristai. Argentinos miestuose buvo demonstracijomis paminėta 4 metų sukaktis nuo Cardomos sukilimo prieš karinę valdžią. Pasitraukę generolai reikalauja valdžios apsaugos, nes teroristai jiems siūnia grasinančius laiškus ir kolioja telefonu.

Belaisviams bus keliami byla

WASHINGTONAS. — Kaip jau rašyta, aviacijos pulkininkas Theodore Guy patraukė teismo atsakomybės 8 kareivius, kurie būdami š. Vietnamo nelaisvėje bendradarbiavo su priešais, neklaušė karininkų ir juos išdavė nedavo komunistams. Visi aštuoni buvo įsijungę į "taikos komitetą" ir per radiją sakydavo Amerikai nepalankias kalbas.

Pentagonas patarė pulkininkui bylos nekelti. Pirmiausia norėta viską "užmiršti ir atleisti", nenorint kelti nemalonių įvykių belaisvių stovyklose. Kitas reikalas tas, kad pulkininko kaltinimus kariniame teisme bus sunku įrodyti, nes visi belaisviai aiškina, kad jie su priešais bendradarbiavo tik po ilgų prievartavimų ir kankinimų.

Pulkininkas Guy sako, kad jis nedovanos kai kuriems belaisviams, nes jų skundai atnešė daug kančių jam pačiam ir kitiems karininkams.

Vatikane tarnauja nemažai moterų

ROMA. — Vatikano pranešimu, kas dešimtas asmuo, tarnaujantis Romos Katalikų Bažnyčios centrinėje administracijoje, yra moteris. arp 2,500 tarnautojų 253 yra moterys, iš kurių 72 vienuolės ir 35 pasaulietės dirba Vatikano administracijoje kaip "civilės tarnautojos": 60 vienuolių ir 55 pasaulietės dirba Vatikano kongregacijose ir kitose įstaigose; 17 moterų yra kongregacijų patarėjos ir 14 yra įvairių popiežiaus komisijų na-

Prancūzijos politika Europoje visada būdavo šalta Amerikai. Prancūzams atrodo, kad Amerika siekia specialių valiutos ir prekybos privilegijų. Prancūzija bijo, kad Amerika, grasindama susitarti su sovietais ir grasindama atitraukti savo kariuomenę iš Europos, nori priversti Europos valstybes duoti jai ekonominių privilegijų.

Kissingeris antradienį spaudai pareiškė, kad yra neįmanoma dviems Atlanto pusėms prabrėžti regionalinį egoizmą ekonominiuose reikaluose ir kartu kalbėti apie sujungtos gynybos doktriną Nato struktūroje.

Prancūzija nepatenkinta dolerio padėtimi pasaulio prekyboje. Doleris nėra pagrįstas auksu ir dabartinis Amerikos užsienio prekybos deficitas mažina Europos pasitikėjimą doleriu. Prancūzija siūlo reformuoti Pasaulinį Valiutos fondą, skolinimosi teises pagrindžiant auksu. Amerika tam nepritaria. Europos valstybės turi iki liepos mėn. susitarti dėl bendros pozicijos ir derybos su Amerika prasidėtų rugsėjo mėn.

Prezidentas Nixonas šiuos metus pavadino "Europos metais". Jis jau buvo susitikęs su Britanijos, Italijos ir V. Vokietijos vadais. Dabartinis susitikimas su Pompidou turės atnešti aiškumo į Europos-Amerikos santykius. Prekybos, valiutos ir bendros gynybos klausimai bus nelengvai išsprendžiami.

Abu valstybės vyrai susitikė su Islandijos vyriausybe. Šiuo metu Nato organizacijai daug nesklaidumo atnešė Britanijos ir Islandijos ginčas dėl žūklės teisių 50 mylių nuo Islandijos krantų. Neabejotina, kad Islandija atkreips prezidento Nixono dėmesį į Amerikos bazės Islandijoje likimą, jei Amerika nepašalins Islandijai ginče su Britanija.

Mokslų akademijos darbų planai

Lietuvos Mokslų Akademija priėmė 1973 m. mokslinių darbų planą. Iš viso plane yra 45 stambios mokslinės problemos ir beveik 400 temų. Tas temas nagrinės Akademijos institutai, aukštosios mokyklos ir kitos mokslo įstaigos. Daugiausia problemų yra gamtos, žemės ūkio, technikos, elektrotechnikos, matematikos, biologijos ir pan. Yra ir visuomeninių mokslų dvi naujosios problemos — (1) žmonės socialistinėje organizacijoje ir jos gerinimo keliai ir (2) visuomenės mokslų Lietuvoje ir liuanistikos už mūsų respublikos ribų mokslinė informacija. (Pastaroji problema, turbūt, apims lietuvių veiklą ir jų ormenys. (Tiesa, 1973.1.9). (E)

rės. Viena tokių komisijų yra popiežiaus neseniai sudaryta studijuoti moterų rolę bažnyčioje.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausio mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KOVA SU SENATVIŠKUMU

Pažinkime priešą — lengviau bus su juo kovoti.
Gyvenimo tiesa

Gyvenime kiekvienas gyvis keičiasi nuo pat gimimo iki savo mirties. Tai normalus — fiziologinis kitimas. Jo neišvengia, nei vienas. Svarbu, kad per ankstyvai nesikeistume, per ilgai stovėtume. Todėl užbėgimas už akių pagreitintai senatvei kiekvienam patartinas. Ne laikas tada tik susirūpinti normaliu senėjimu, kad jau visai susenstume, kai jau supuvusiosios lėpsės tampa pūslėmis. Tad, kol dar laikas — nebūkime pailki: stokime kovon su pergreita pasenimu.

Normalus — fiziologinis senėjimas

Normalus senėjimas yra pirmyn einas kūno ir proto menkėjimas. Senstant gaunamas dar ir antras blogumas: linkstama prie daugelio chroniškų, kūną ardančių pasikeitimų. Trečia negerovė prisideda senatvėjai — tai sutrikimas nervinių — raumeninių dalių ir įvairių organų. Ketvirta senatvės palydovė — tai sumenkusi smegenų ir viso kūno mitryba bei medžiagų apykaita. Be perktos, negerovės senesnis yra irgi neapsieina — jis ima jausmais negaluoti: darosi savimyla, kitų ima neapkęsti ir menkinti pradeda laikyti vertingais dalykais. Pagaliau ir šeštasis blogis senesnijį aplanko: jis jūtimais atbunka atsimpa: silpniau mato, girdi bei junda.

Dvasinis senėjimas — blogiausias iš visų

Kūnij senstant negeri laikai prasideda. Tai dar menkas dalykas, palyginus su dvasiniu — psichosocialiniu senėjimu. Šioje srityje senesniams tikri vargai prasideda. Pirmiausia senstas žmogus pajunta savo vietos netekimą socialiniame — visuomeniniame bei šeimyniniame gyvenime; kartu savigarbą menksta. Antras blogis dvasinėje srityje pasireiškia savo bejėgiškumo, nenaudingumo ir nepakankamo pajautimu. Trečiasis blogis senatvėje — autoriteto praradimas. Ketvirtas — atsiranda priklausomumas nuo kitų. Penktas — santykiavimo su kitais nutrukimas. Šešta negerovė, gal didžiausia senesniojo jūntama, tai jausmas, kad esi apleistas. Tada kyla baimė, kad esi niekam nereikalingas. Septintasis blogis — sumažėjęs pojūčiai. Ir pagaliau aštunta negerovė prisideda vienatvė, liga ir amžinybės iškeliamas.

Senstant galimos išvengti komplikacijos

Su senomis dienomis žmogus aplanko nelaukiami svečiai: viso kūno bendra sklerozė, širdies ir kraujagyslių pakenkimai, cukraligė, sąnarių susinešiojimas ir virškinimo sutrikimai. Tai vis nereikalingi, bet retai išvengia-

Gera sveikata — laiminga senatvė užtikrinama sveikai besimaitinančiam visur ir visada. Čia Alvydas užkandinė, Anelė Kirvalytė jaunima ir pagyvenusiems pasitarėja. Nuotrauka M. Nagio

mi priedai prie bendro pasilpimo senstant. Pastarųjų negyrovų didžia dalimi galima būtų išvengti, jei žmonės ne tik žinotų, bet ir pajęgtų laiku reikiamai gyventi: maitintis, ilstis, jausti ir protauti. Šitokio gyvenimiško meno kiekvienam reikia nuo pat savo gyvenimo pradžios kuo daugiausia įsigyti. Geri savyje gausinti niekada nėra vėlu. Dėlto, kol dar laikas, visi sukrusime savo sveikatos pagrindus remontuoti kaip kas įmanydamos. Pirmiausia atsakykime senų — netikusiu pačių ir neveiklos bei užsisėdėjimo prie baro, kortų, apkalbų ir visokeriopos neveiklos.

Senesniojo elgsenos pakitimai

Net aštuoneriopai senesnis savo elgsena išsina iš kelio. I. Nustojama atsiminti dabartinius įvykius. Kas buvo per turkų karą — žinoma kaip šiandien. O kas nutiko prieš minutę — taip ir nežinia. 2. Senesnis ima pasimesti (confusion). Tą

jaunesni lengvai pastebi, o senesni atrodo, kad jis visai normaliai elgiasi. 3. Atsimpa senesniojo protinė veikla. 4. Baimingumas žmogų apsepa ima be priežasties bijoti visai nebaisių dalykų. Nusiminimas yra dažnas senesniojo palydovas — ir vis be priežasties. 6. Itampa dėl menkiesių kamuoja pagyvenusiųjų. Jis ima rūpintis visai jam nereikalingais dalykais. 7. Toks ima nesorientuotis kaip reikiant. 8. Pagaliau, toks tampa užsidarėliu — vienatvėje ima leisti dienas, vis apie jaunystę, je nuveiktus darbus prisimindamas, apie juos pats sau vienas balsiai kalbėdamas.

Senstant kūnij protui ir jausmams, žmogus ima savitai elgtis kaip niekada pirmiau. Visi blogi įpročiai bei netikusios būdo savybės pagyvenusiems prisistato visu aiškumu. Toks ima šešeriopai kentėti: 1. Jis nustoja apetito. 2. Pradeda blogai su gyventi su artimaisiais: visi jam ima užkliūti. Tai tas, žūrėk, žibis, anas — netikėlis, trečias — nesugyvenamas... Tik jis vienas jautiasi tvarkoje. 3. Senesnis darosi nenuoramus — eina, lenda kur jam reikia ar nereikia. 4. Pas toki atsidranda per didelis jautrumas. 5. Pradeda neapkęsti artimo. Už gera ima blogi atsiminti. 6. Persengs ima savimi nesirūpinti: liaujasi judėjęs, save tvarkęs, ima nespūsti, liaujasi gamtos reikalus laiku atlikti, vidurių užkietėjimo susilaukia.

Kiekvienas senesniau savitai

Kaip višokio amžiaus žmonės skiriasi nuo kitų, taip ir senatvėje jis elgiasi. Ne visi senesnieji yra lygiai maišeliai, nepakędami nei saviems nei svetimiems. Yra labai malonių senelių, yra labai nepakędami jaunuolių. Žmogaus asmenybė viską lemia. Už tai jos ūgdymu kiekvienas rūpinkimės juo nuo šiandien.

Kiekvienas senesnis pagal jo pajėgumą protanti, jausti ir savyje turimą energiją kiek yra skirstomas į vieną iš trijų grupių: pagydomo ir atjaisymo atžvilgiais senesnieji gali būti geri kandidatai, riboti ir labai riboti. Mat, proto pajėgumas ar žmogaus susimaišymas nėra vienodai stiprus. Tas pats pasakytina apie senesniojo baimingumą, jo susikontroliavimą, nuotaikas ir kūno negalavimus nusiskundimus. Nevisi vienodi mes esame ir reaguodami į aplinkos jaudinimus. Kiekvienas savitai save kaltiname, kiekvienas savitaiškai savo kūną rūpiname kiekvienas apie mirtį irgi savitai galvojame. Ka jau čia kalbėti apie tokius dalykus, kaip mitryba, savęs priežiūra, poilsis ir darbas. Kiekvienas čia yra pats savo ponas. Bet visi norime būti laimingi, sveiki, jauni ir visų gerbiami. Šitokie dalykai gyvenimo savyje neatina. Senesnis gali būti gerbiamas saviškių, tik tada, jei jis tos pagarbos užsitarnauja savo žmoniškumu. Gali tu būti silpnas, neatsimenas, baimingas, bet nepakędamas būsi būdamas prieštaringas, kita niekieno susivėles bei pašvinkes.

Senesniojo tinkamo rydymo pagrindai

Gero gydymo tikslas yra palengvinti senesniojo nepakęsimą elgesį, tinkamą su juo apsiėjimu, reikiamu jo užlaikymu, maitinimu ir vaistais gydymu. Reikia galimai geriau atstatyti suirusius žmogaus organus. Šitie tikslai atliekami visų pirma emus į senesnijį žūrėti ne kaip į skydėtą kaliošą, bet kaip į mūsų visuomenės vertingą narį. Protingas ir saikingas visame kame elgesys su senesniuojų įgalina atsiekti geriausių pasėkų. Senesniajam pagalbą teikiant, reikia ne vien už tabletės griebtis, bet reikia senesnijį visapusiškai tvarkyti. Reikia jo kūno, proto ir jausmų reikalus atstatyti į tikrą kelią. Visus kenkėjus jo kūnij, dvasiai ir visuomeniškumui bei aplinkai reikia pajėgiausiu būdu šalinti.

Gydytojas jau iš anksto numato, kaip sėkmingas bus vieno ar kito paciento atstatymas normaliam gyvenimui. Su vaistais pacientas parengiamas didesniai bendradarbiavimui su negerovės tvarkant. Prie vaistų reikalingas dar penkeriopas papildomas gydymas, būtent: 1. Reikia visas kūno negeroves tvarkyti arba mediciniškai, arba chirurgiškai. 2. Reikia mankštintis ir mankštinti: namuose, kieme, darže, ar ligoninėje bei specialioje žinioje esant. 3. Poilsis reikiamas turi būti su teiktas kiekvienam namuose, ar atostogaujant toliau nuo namų, ar gyvenant labai priimtose sąlygose, kaip Sodyboje ar panašiai. 4. Reikia atstatyti žmogų į jam priimtą užsiėmimą bent dalinai. 5. Reikia pagerinti gyvenimo sąlygas.

Fizinis sąlygų gerinimas nebus pakankamas darbas senesniajam teikiant pagalbą, jei nebus susirūpinta jo dvasine sveikata: reikia žmogaus asmenybę pakelti, reikia padėti žmogui įsigyventi į naujosios apylostovose gyvenimą — reikia jam naujo užsiėmimo, tik naudingo ir nebauginančio. Reikia žmogui talkinti išvystyti pomėgius pagal jo kūno ir jausmų pajėgumą. Reikia kiekvienam savitai teikti pagalbą, nes kiekvieno senesniojo kitoki yra vargai, kiti reikalavimai ir savotiški negalavimai.

Ne visiems bus galima vienodai padėti

Nors visi norime vienodai sveiki būti, bet ne visiems tai pasiseks. Mat, negalvodami mes skirtingai imame tvarkytis ir skirtingai sveikatos tvarkymą įvertiname. Geras galimybės pasveikimui — susitvarkymui turintis senesnis visapusiškai tvarkydamasis, gauna šviesesnį protavimą, jame atsiranda daugiau energijos, jo kūnas darosi stipresnis ir toks žmogus darosi visuomeniškėsnis.

Menkesnių galimimų žmogui visapusiškai tvarkantis gaunasi ribotas gėris. Toks darosi mažiau susimaišęs, mažiau apsnūdęs, labiau bendradarbiaujas ir

žmoniškiau su artimu apseinas. Toli savo negalavimuose pažengęs senesnis visapusiškai tvarkydamasis irgi apturi gerumų. Jis tampa melnesniu, mažiau savy užsidariusiu, energingesniu ir daug lengviau toks pasiduoda priežiūrai.

Atsakykime bet kokių stebuklų

Blogai nuteikia žmones tie asmenys, kurie be atsakančio darbo žmonėms perša gėrį. Tai tikintieji visiokiems stebuklams. Tokie žmonės yra artimui labai nenaudingi. Jie įperša žmogui nusiteikimą, būk kas nors gero gali būti be reikiamų pastangų. Tokie piršliai tik suvedžioja žmones: jie patys netiki stebuklais ir reikale visada šaukiasi geresnio daktaro, griebiasi už geresnio vaisto, maisto bei poilsio. Dėl to ir mes visi imkime Dievo-Gamtos suteiktomis gėrybėmis naudotis protingai, o ne prietaringai.

Senėjimą sulėtinti galime tik žmogumi visapusiškai rūpinantis: atsakančiai jo kūną, protą, jausmus ir aplinką tvarkant. Aplinkon jei na reikiamas maistas, atsakančiai poilsis dvasiai ir kūnij, o taip pat dabartiniai vaistai. Jau senai ir pakartotinai čia buvo patariama kaip vaistais gydytis nuo senatvės ir sklerozės. Kaip žmonės yra tamsūs šioje srityje, net pagalvoti baisu. Duokim, visai atmintį praradęs, dar neseną žmogus klausia, ar jam dar ir toliau vartoti šešeriopas priemones, nes jau žymiai pagerėjęs užsimirštumamas. Toks mano, kad jis susitvarkys su viena kita tablete! Tai skaudi netiesa. Reikia per visą gyvenimą visa-

pusiškai tolinti senatvę sklerozę. Šalia jau daug kartų minėto daržovių, vaisių, baltymų maisto, reikia neapsileisti aplinkos gerinime! Turi būti malonūs kaimynai, graži gamta, patogūs kambariai. Reikia nepamiršti darbuotis, prasmingai judėti, darže, kieme, darželyje kapstinėti. Dabar visi turime eiti pavidorus, svogūnus sodinti, juos prižiūrėti ir jais džiaugtis — tuomi savo nervų įtempimą, mąstysim. Šalia zinc sulfato, kremzlių, idoniacino, alertonio, ecrebronicino — reikia imti vartoti naują vaistą Hyderginę, po dvi tabletes tris kart dienoje pavalgus. Tai priedinis vaistas prie kitų. Tabletes tas reikia po liežuviu laikant pamažu sučiulpti, mažaisiais tris (geriau šešias) minutes ten palaikyti.

Išvada. Kol dar visai proto nepraradome, šiandien kiekvienas savo sveikatą taisykime geriausiu būdu. Imkime ne juokais, bet labai rimtai savimi susirūpinti. Gana ligišioklės, niekam tikusios veiklos: tik jau sveikatą praradus imtis jėga rūpintis. Visi gydytojai ir kiti veiklos žmonės turime padėti geriausiu būdu saviškiui ilgiam laikui atitolinti nemalonius senatviškumo nęgerumus. Dabar šis kraštas nežino, kaip padėti vis daugėjančiam senų žmonių skaičiui. Mes kurkime saaviems Sodybas, kur jie ras geriausias sąlygas savam saulelėdžiui.

Pasiskaityti. Albert Bazo, M. D. Symptoms of Senility... recognition and management, Scientific exhibit, General Hospital, Alexandria, Virginia.

Liesu maistu Sodyboje besimaitinančios numetę svorio pėrvirį: Marija Zylinė (kair.), Zuzana Pupienė su drauge ir Sofija Pūras. Nuotrauka M. Nagio

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senosiose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygėlę lietus bus pasiūsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

PISTON EXPRESSWAY — Before ever finding their way into an engine, Detroit Diesel pistons travel over a mile on conveyors linking 150 machining operations. At work in a truck or bus, these same pistons will travel anywhere from 200,000 to 300,000 miles during the life of the engine. Detroit Diesel Allison, leading diesel engine producer in the U.S., produces over a million pistons annually.

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, MAY 31, 1973

Sekmadienį, birželio 10 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA SOKIAMS.
SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI
VISĄ LAIKĄ GARSUSIS J. JONIKO ORKESTRAS
GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIAUSIUS
KLAUSIUS SOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS
BIRZELIO 10 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENU
PIKNIKĄ

Pastabos iš tolo

Gal "mea", bet ne
"maxima culpa"...

Labai nemaloni korektūros klaidos (kai rinktyje iš rankraščių — mašinraščių — žodis iškrito iš sakinio) pasitaikė mano paskutinėse pastabose apie atsakymą dėl L. Z. S-gos Los Angeles skyriaus pirmininko p. J. Kuprionio įtarimo, mano bloga valia — pavadinus to skyriaus narius tariamais žurnalais. Pigus, labai, būtų atsiprašinėjimas, kurio nesu pasirengęs daryti, bet ranką prie širdies pridėjęs noriu štai ką pataisyti: išspausdintas sakiny yra toks "Tada p. J. Kuprionį ir visą susirinkimą galima laikyti ne triukšmingu bet juokingu, o pagal kitus net skandalingu ir t. t." Turėjo būti: "...Tada pagal p. J. Kuprionį..." Tikiau, kad p. J. Kuprionis, stovįs į žurnalistus pretenduojančių skaitlingos grupės priešakyje, turės pakankamai žurnalistinio aklumo įmatyti, kur, šiuo atveju, yra ne mano, bet techninė (korektūros) klaida, sukelianti mintis, parašytas Los Angeles ir atspausdintas Čikagoje.

Pagalau jau ir Pasiuntinybė tik... "po to"...

Gyvenant toli nuo lietuviškos veiklos (politinės) centrų, informacijas ir nuomones reikia semtis iš mūsų spaudos. Pasitaiko dėlto, kartais, net sunkiai suprantamų reiškinį ir vis, dažniausiai, stebint Bendruomenės "ėjimus" politiniame sektoriuje. Kad Bendruomenės vairotojai, tame sektoriuje, ignoruoja Amerikos Lietuvių Tarybą — nieko naujo. Betgi dabar jau matyti, kad Bendruo-

menė nelabai arba net ir visiškai nesiskaito su Washingtono dar tebeveikiančia Lietuvos Pasiuntinybe. Būtent, skaitau (ir stebiuosi) apie paskutinį Lietuvos Bendruomenės delegacijos vizitą Baltuosiuose Rūmuose balandžio 24 d., kuria proga delegacija kalbėjosi su tūlu dr. H. Kissingerio patarėju ir jam įteikė memorandumą. Pranešime išvardinti ir klausimai, kuriuos memorandumas apėmė. Gale pranešimo įdomi pastaba: "...Po to L. B. delegacija apsilankė Lietuvos Pasiuntinybėje ir su pažindino atstovą J. Kajecką ir patarėją dr. S. Bačkį su audienčioje keltais klausimais". Tai gi — tik po vizito, bet ne prieš vizitą. Taip toli nuo Washingtono ar Čikagos gyvenančiam atrodė, kad būtų labai tikslinga, jei lietuviai tokiais svarbiais memorandumais nešini — pirm vykdam į Baltuosius Rūmus, jei jau nepasitartų, tai bent iš anksto informuotų apie tokį žygį Amerikos vyriausybės dar tebeprapajstamą — Lietuvos Atstovą Washingtono. Dabar gi... tik po to. Kiek Bendruomenės delegacijos žygis Baltuosiuose Rūmuose, be Lietuvos Atstovo žinios ir rekomendacijos, sumenkino jo postą — nesunku numanyti. Ir taip daroma jau ne pirmą kartą.

Ko pavyzdžių Čikagai?

Neseniai lankiausi Čikagoje ir žinoma, kaip retas svečias, greitai pastebėjau tai, ko mums čia trūksta Los Angeles arba ir nenorėtume turėti jei ir trūksta. Būtent, pavyzdžių čikagiečiams lietuviams tos aplinkybės, kad jie lietuviškus laikraščius, "Naujienas" ar "Draugą", gauna net

Kansas City, Mo., šv. Juozapo katalikų parapijos lenkai įsteigė mokyklą, kurioje vaikai mokomi tradicinių lenkų šokių, kaip nuotraukoje matoma "krakoviako".

tą pačią dieną, kai tuo tarpu mes čia Los Angeles juos pamatome maždaug visos savaitės senumo. Taigi. Ir tai ne kasdien, bet kartais pasitaiko, kad net trijų ar keturių dienų laisvą gauname kartu (tai priklauso nuo pašto tarnybos). Pavyzdžiui "Paramos", kur gali nusipirkti ne tik Čikagoje išsinešius (lietuviškus) tą pačią dieną, bet už dienos ar kitos — ten gali pirkti jau ir Clevelando ar net ir Kanados lietuvišką spaudą nepasenusią, kokią mes čia gauname ne taip jau labai aukštinuose Aukso Vakaruose. Pavyzdžiui ir to, kad "Paramos" lentynose gali pasmaguriuoti gero, lietuviškam skilviui artimo, skonio "lietuviška" duona ar net "lietuviškais" mėsos gaminiais. Pavyzdžiui Čikagai, ypač jos apylinkėse gyvenantiems puikių parkų bei sodų, žaliuojančių medžių ir pievų, pavyzdžiui net šalto oro, vėjo, lietaus. Ko nepavydžiui — tai Čikagos ir apylinkių prastų, gat-

Turtingas, gajus, sveikas ir laimingas...

Jach Sharkey-Zukauskas, buvęs pasaulinis bokso čempionas. Taip jį milijoninio tiražo dienraštis "Los Angeles Times" skaitytojams pristatė šiomis dienomis ilgu straipsniu. Tarpe kita ko ten sakoma, kad Jack Sharkey artiau atrodė esąs 50 metų, negu 70 — nes septyniolikos metų jis jau yra "suderiojęs" — jo mėlynos akys esančios giedrios, mintis greitai, jam nieko netrūksta, ta "gera, lietuviška prigimtis dar tebėra su juo".

Idomu, kaip Juozas Zukauskas, pradėjęs profesinio boksininko karjerą, pakeitė savo pavarde. Sakytame straipsnyje, UPI sporto redakt. Milton Richman aiškina šitaip: kai Joseph Zukauskas pradėjo boksininko karjerą, jo rangovas (promoter) Zukauskui pastebėjęs: "Vaikine, eik ir susirask vardą — pavarde, aš negaliu naudoti to, kurį turi". Zukauskas esą, taip jis pats dabar sako, apėjęs 10 kartų apie miesto kvartą ir galvodamas apsisistojo ties Jack Dempsey ir Tom Sharkey vardais. Iš jų ir sukombinavęs Jack Sharkey.

Neblogos kunigėlio pajamos

Palm Springs kurorte leidžiamas laikraštis "Desert Sun" neseniai paskelbė, kad šiaurinėje Kalifornijos dalyje gyvenantis vienas kunigėlis neseniai buvo apkaltintas, kad neužregistravo savo pajamų: už 1967 m. — 4,594 dol., už 1968 m. — 12,980 dol., gi už 1969 m. — net 36,054 dol. Ryšium su tų pajamų neužregistravimu jam yra iškelta visa eilė apkaltinimų.

Geras anekdotas

Vieno labdaros baltaus metu, kaip rašoma "L. A. Times", juodas juokdarys papirino labai visiems patikusį anekdotą, apie trafiką Los Angeles mieste. Juokdarys Slappy White pasakojė, kad jam Howie sakęs, jog geriausias laikas važiuoti automobiliu per Los Angeles miestą yra sekmadienį 9:30 val. ryto. Štai kodėl. Tuo laiku katalikai yra bažnyčioje, žydai — Palm Springs kurorte, juodieji kalėjime, o meksikonai — negali užvesti savo automobilių.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

Šaulių Kultūrinės Savaitės PROGRAMA

Kultūrinė Savaitė prasideda 1973 m. birželio 17 d., sekmadienį po pietų p. Karaičių "Gintaro" vasarvietėje, 15860 Lake Shore Rd., Union Pier, Mich.

Paskaitos — Filmai ir kitos pramogos

Pirmadienį, birželio 18 d. Atkurtos Šaulių S-gos rezistencija — paskaitą skaitys Alg. Budreckas.

Antradienį, birželio 19 d. Kovos būdai dėl Lietuvos laisvės — A. Juškevičius.

Trečiadienį, birželio 20 d. — Alto kova prieš genocidą ir pastangos tėvynės laisvinime — Dr. K. Bobelis.

Ketvirtadienį, birželio 21 d. — Šienligė Alergija nuo augalų ir kitų priežasčių — Dr. K. Pau-tienis.

Penktadienį, birželio 22 d. — Lietuvos moters pareigos išeivijoje — Z. Juškevičienė (Sesių šaulių diena). Vakare tradicinis Joninių laužas.

Šeštadienį, birželio 23 d. — Du filmai: I. Apie rūkymą ir vėžį ir II. Kraujo spaudimas ir širdies ligos. Vakare balius su programa ir šokiais.

Sekmadienį, birželio 24 d. — Pamaldos — kun. J. Borevičius, JS.

Registruotis prašome iš anksto pas Juliją Pocių, 4204 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill.

60632, telef. YA 7-6222, sumokėdami \$10.00, kurie bus įskaityti į bendrą stovyklavimo mokestį. Taip pat turi registruotis ir tie, kurie norės atvykti į stovyklą tik tai savaitgaliiui.

Stovyklautojas su visu išlaikymu (maistas ir kambarys) už savaitę moka \$65.00, vaikai iki 5 metų nieko nemoka, o vyresni iki 12 metų moka pusę kainos.

Nestovyklaujant asmenys galės naudotis vasarvietėje esama valgykla: pusryčiai — 1,50, pietūs — 2,75 ir vakarienė — \$2.75. Šauliai yra prašomi nedel-

siant registruotis ir dalyvauti Kultūrinėje Savaitėje, Michigano ežero pakrantės ir Gintaro vasarvietės parkas yra gera vieta praleisti atostogas, sveikai pailsėti ir nuotaikingai pabendrauti savųjų tarpe.

OTTAWA. — Šią savaitę Kanados vyriausybė paskelbė ar ji dar liks Tarptautinėje Kontrolės komisijoje, kuri turi prižiūrėti taiką P. Vietname. Jei vyriausybė nutars pasitraukti iš keturių valstybių komisijos, teks iškoti naujo nario tarp nekomunistinių valstybių.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

5% Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 444 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4476

6% 2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais. \$5.00
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 650 psl. \$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl. \$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIEŅOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Philomena sako...

DOLERIAI TURI KOJAS, jie greit išeina ir nebegrižta. Jūsų doleriai reikia vado, kad jie nepaklystų.

Jūs jiems patarnaukite, nuneškite į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Tenai jūsų doleriai bus saugioj vietoj ir augsti nuosimčiai auklės naują dolerių šeimą.

Jūs dirbate, tegul ir jūsų doleriai dirba. Jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

5%

Regular Passbook Account

5 1/4%

90 Day Passbook Accounts

5 3/4%

\$1,000 or more Savings Certificate (1 to 2 years)

6%

\$5,000 or more Savings Certificate (2 to 10 years)

CHICAGO

savings and loan association

6245 South Western Ave. 476-7575

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIEŅOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Mes švenčiame 50 m. sukaktį
Mokame iki 6% Dividendus ir dar duodame dovanų.

JEI PADESITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakių, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spigintuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA. 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months.	
Other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$7.00 per three months.	
Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadienį — iki 12 val.

Nekeliančios mielės

Naujai pasirodęs frontininkų žurnalo „Į Laisvę“ balandžio mėnesio sąsiuvinys turi daug įdomios medžiagos apie frontininkų dirbamą darbą, jų pasigyrimus ir frontininkų nuomones apie frontininkus. Būtų daug rimčiau, jeigu kiti vertintų frontininkų dirbamą darbą, bet kai panašių vertinimų nėra, tai patys save kartas nuo karto pagiria.

Vienas žurnalo redaktoriaus užregistruotas juokdarys pareiškė, kad frontininkai yra „kaip tos mielės — visi jas valgo, bet niekas jų nemato.“ Mielės, kaip žinome, turi pakelti teslą. Jeigu mielės nepajėgia atlikti pagrindinio dalyko, tai visi kiti mielę atributai yra labai menkos vertės. Frontininkai nepajėgė duonos iškelti. Planus jie paruošė gerus, instrukcijas paruošė tikslas, bet Bendruomenės nepajėgė iškelti reikalingon aukštumon.

Frontininkai šaukia konferencijas rytuose ir vakaruose. Praeitą rudenį jie buvo suvažiavę į Brooklyną ir paruošė pagrindus „didžiausios“ Amerikos lietuvių organizacijos „rinkimams“. Nuostatai buvo taip paruošti, kad „rinkiminės“ komisijos negalėjo tų nuostatų gauti, nors prašė jų prašė, o „rinkimus“ taip pravedė, kad balsus vis dar tebeskaiciuoja ir kilusius skundus tebesvarsto, bet balsavimo rezultatų vis dar neskelbia.

Kitas įtakingas fronto vadas šitaip tvirtina:

„Frontininkai visad buvo ir yra nuosirdūs Lietuvių Bendruomenės ir jos veiklos rėmėjai. Visa eilė frontininkų labai aktyviai dalyvauja LB žygiuose ir darbuose“ (Į Laisvę, 1973 m. bal. numeris, 72 psl.)

Dar vienas veiklus Bendruomenės narys New Yorko suvažiavime padarė šitokią tvirtinimą: „Lietuvių Bendruomenė laikosi ant Lietuvių Frontininkų Bičnų pečių; džiaugiuosi jais“ (Ten pat.).

Kad frontininkai aktyviai dalyvauja „LB žygiuose ir darbuose“, tai kiekvienas Amerikos lietuvis žino, bet kad jie būtų „nuosirdūs Lietuvių Bendruomenės“ rėmėjai, tai iš jų veiklos nesimato. Jeigu jiems rūpėtų Lietuvių Bendruomenę, tai jie stengtųsi į ją Bendruomenę sutraukti visus Amerikos lietuvis, jie naudotų visam kultūringam pasauliui priimtinas savivaldybės metodus; jie pravedtų teisingus, visiems suprantamus ir matomus rinkimus, kuriais kiekvienas lietuvis tikėtų. Tuo tarpu šiandien viskas taip „sufiksyta“, kad rinkiminių komisijų nariai, pravedę nustatytus „rinkimus“, nori bėgti

PRASO PLYTOS...

3. KOKIAIS PAUKSCIAIS SKRAIDOM

Keista, kad šiandien p. St. Santvaras „Dirvą“ laiko ne tautinės minties laikraščiu, o tautinės minties laikraščiu, o tautinės minties laikraščiu, o tautinės minties laikraščiu. Ir tai, tik dėl to, kad jis turi jo pasirašytą „Pravdos“, kuriame liūpsinama rusų tautos šlovė? Kuriam prabyla ir tautos išdavikas A. Snieckas, atvirai pareiškias, kad mūsų tautos priešai, kurie susirado prieglobstį pas imperialistus užsienyje, vis dar svaioja apie šios tautos paklaustą p. St. Santvarą.

ne tik iš komisijos, bet iš Bendruomenės. Negali būti teisingų rinkimų, jeigu nėra balsuotojų sąrašų. Be to, reikia nustatyti, ar „rinkimai“ vedami tiesioginiais Bendruomenės narių balsavimais ar daromi paštu.

Jeigu Lietuvių Bendruomenė laikosi tikrai ant frontininkų pečių, tai gyvenimas rodo, kad tie pečiai yra labai silpni. Jei Fronto Bičnui būtų paruošę tokias rinkimines taisykles, kad kiekvienam balsuotojui būtų aišku, už ką jis balsuoja. Be to, kiekvienas balsuotojas turėtų būti įsitikinęs, kad jo balsas nebus nusuktas, kad jis nebus apgautas. „Rinkimai“ tokių garantijų nedavė.

Teisingi ir teisėti pravedti rinkimai galėtų iškelti Bendruomenę, kaip ant mielę. Frontininkai tokių rinkimų nenorėjo prieš keturis metus, jie neturėjo drąsos tokius rinkimus pravedti ir šį kartą. Jie ne tik skriaudžia pačią Bendruomenę, bet jie labai blogon padėtinę pastatę tuos žmones, kurie surenka daugiau balsų. Populiarius veikėjus kiekvienas lietuvis pažįsta. Jeigu daugiausia balsų gavusieji būtų tikri, kad toms pareigoms jie teisėtai išrinkti, tai jiems būtų maloniau tas pareigas eiti. Neparuošdami tinkamų rinkiminių taisyklių, jie gadina nuotaką kiekvienam išrinktam pareigūniui.

„Į Laisvę“ redaktoriaus, išskaičiavęs „didžiulius“ frontininkų darbus Bendruomenėje, negali neįspirti Naujienoms. Žurnalo galan nukūstame balandžio mėnesio įžanginiame jis šitaip rašo:

„Kad tie skirtingi sparnai gali susiderinti, gražiai išryškėjo LFB Los Angeles sambūrio suruoštų politinių studijų diskusijose. Pasirodė, kad „antfrontininkai“, „antbendruomenininkai“, politinės linijos, kurias ryškiausiai reprezentuoja Chicagoje išsineančios Naujienos, išpažinėja tuo pačiu metu gali būti iš okup. Lietuvos atsiųstų koncertų rėmėjai ir organizatoriai“ (Į Laisvę, ten pat 80 psl.).

Jeigu „Į Laisvę“ redaktoriaus būtų skaitęs Naujienas ir būtų nuosirdus, tai tokios minties, savo įžanginiame nebūtų rašęs. Jis apgaudinėja savo skaitytojus, kaip vien kitas apgaudinėjo tose „politinių studijų diskusijose“ dalyvavusieji. Tvirtinti, kad Naujienų politinės linijos išpažinėja gali būti iš okupuotos Lietuvos atsiųstų koncertų organizatoriai, gali tikrai fanatiškas frontininkas, kuris Lietuvių Bendruomenę nieko gero nelinki. Tokiomis mielėmis frontininkai Bendruomenės nešėkels.

Amerikos Lietuvių Bendruomenė bus stipri, kai joje kartu dirbs didelė Amerikos lietuvių dauguma. Šiandien frontininkai naudoja Bendruomenę siauriems neaiškios savo politikos tikslams.

KAZ. STRAČKA apie tuos laikus kai darbo žmonių prakaitu ir krauju jie krovėsi kapitalą.

Taigi, ar A. Snieckus neįtikioja smerkiamųjų eilėn ir tokių ir panašių, kaip p. St. Santvaras, kuris ne juodadarbio puslėtomis rankomis pelnėsi sau duoną, ne savo prakaitu ir krauju krovėsi kapitalą? Kuris pabūgęs liaudies keršto išnešė kudasį užsienį?

Pagaliau ar didelė garbė būti tokio laikraščio bendradarbiu, kuriame talpinami pavergtų tautų kvilingų be jokių komentarų liūpsinimai okupantų? Taip pat, kuriame randa vietos ir mūsų tautos išdavikas Vytautas Alseika.

ANONIMINIAI LAISKAI IR PLYTA...

P. St. Santvaras rašo, kad gavęs nemažai anoniminių laisčių. Iš jo prasarimui reikia spėti, kad tie anoniminiai laiskai buvo jam siunčiami už tai, kad jis ypatingai ir atsidėjęs poselėjo Maskvos siūniamųjų dainininkų koncertus. Tai, kam gi tada p. St. Santvarui ir užsigauti, jei tai tiesa? Kam užsigauti, jei tokiuose laiškuose jis nebuvo pagarbintas už toki Maskvai pasitarinimą?

Kas, kas, bet p. St. Santvaras vis tik turėtų suprasti, kad šitokie koncertai išsivijoje nėra sąmyš ir silpnas mūsų kovą dėl Lietuvos laisvės. Tai kam gi, toki patarnavimą Maskvai daryti?

Deja, p. St. Santvaras to dalyko nenori suprasti, bet priešingai, dar teisina. Tuo tarpu patys atvykę dainininkai „privaciai“, kaip sakoma: „ant keturių akių“ prasiaria, kad juos atsiuntė Maskva, kuri tuo sikiant išsiviję suskaldyti. Kai kurie jų „ant keturių akių“ pareiškė: „O ko jūs, einate į tokius koncertus? Jei jūs neitumėt, mūsų nesistytų... Ar gi, jūs dar nežinote, kad mes esame tik marionetinės lėlės?“

Jei p. St. Santvaras nesupranta okupanto kėslių, tai kas gali jį pabudinti iš tokio nesorientavimo? Tai kam tada reikia „raudoti“, jei jam rašomi anoniminiai laiskai, bei atsiunčiami raudona plyta...

Ir iš viso ar tikų jam vadinti tai niuria ir liguista veikla. Tokia veikla vykdo tik tie, kurie nesipriešina prieš okupantų pastangas, kad įsiviję būtų įnešta nesantaika. Tokia niuria ir liguista veikla atlieka mūsų Lietuvos pavergėjas rusas ir jam pardsidavėliai...

Be to reikalo graudenais p. St. Santvaras, gavęs raudoną plytą. Išmintingiau būtų padaręs, gavus raudoną plytą, jei būtų giliau pamąstęs, ko

Pabaltija yra Europa

Lenkų „Dziennik Zwiazkowy“ tokia antrašte atpasakoja Amerikos laikraštiniuko Peter J. Shaw įspūdžius, papasakotus UPI grįžus iš okupuotos Latvijos sostinės Rygos. Shaw pranešimas esąs tuo ypatingai svarbus, kad jis parodas ir aiškiai patvirtinas, jog Pabaltijo kraštai (Lietuva, Latvija ir Estija) jėga ir prievarta įjungti į sovietų imperijos ribas, ir toliau patalieką aiški Europą. Sovietų piličiai dėlto labai mėgsta važinėti į tas „respublikas“ norėdami pasigėmėti Europos atmosferos ir pabūti „užsienyje“.

„Iš visų sovietinių respublikų — rašo Shaw, paverstų sovietų monolito dalimis. Pabaltijos kraštai savo nusistatymu ir išvaizda yra europietiškesni“.

Aišku, kad sovietai tuos kraštus tvirtai laiko savo naguose, bet Baltų tautų charakteris — šio amerikiečio korespondento nuomone — paveikia tiek, kad sovietų vadovai joms neįstengia pritaikinti per daug didelės rusifikacijos.

„Tamsa turi išmokyti šio krašto kalbą“, pasakęs vienas estas turistai, kurs į jį kreipėsi gerai angliškai kalbėdamas. Bet kai tas estas suprato, jog turistai yra ne rusai, jis tuojau atsispašė dėl savo pastabos ir su turistu kalbėjosi net rusiškai.

Užrašai ir valdžios skelbimai yra dviem kalbomis, bet gyvenimo praktikoje antroji kalba čia yra vokiečių, ne rusų.

Rygoje ir Taline aiškiai matomi istorinės, europinės praeities pėdsakai. Televizijos antenos leidžia gauti programas iš Helsinkio, Suomijoje, ir dėlto čia gana populiarius amerikoniški filmai ir programos.

Tradicinės, Europos stiliaus kavinės, nors Sovietijoje nerandamos, jų pilna Pabaltijos kraštuose. Patarnavimas viešbučiuose geras ir greitas, didelis skirtumas su praktika Sovietijoje. Vieno Baltijos pajūrio restorano kelnieris latvis pasakęs šiam laikraštiniui: „Mes latviai mėgstame manyti, kad Ryga yra mūsų mažasis Paryžius“.

dėl tokia plyta prie jo durų atsiduro?... Prie durų, o ne pro langą iškrito. Po to, būtų nusiviedęs į šūkšlyną ir nerąšęs į savo testamentą, kad jam mirus žmona įdėtų į jo grabą ir dar padėtų gale kojų. Bet jei jam ši plyta tiek jau yra brangi, tai kam gi, dėti prie kojų, o ne prie širdies? Kam gi, šitoki brangų trofėjų nabašniko kojomis spardyti... Juk tai daugiau negu komedija...

Pabaiga

Charakteringa kalbėti mėgstančios ponios Martha Mitchell nuotrauka. Jos vyžas giliai įveltas į Watergate skandalą ir kitus nelegalius respublikonų veikėjų darbus.

Šio amerikiečio stebėtojo įspūdziai rodo, kad nepaisant sovietų okupacijos, Pabaltijo tautos, nors ir „sovietų respublikose“, stengiasi išlaikyti nuosavą skirtingą charakterį bei tautinę sąvijautą. Tik tuo būdu jos gali gintis nuo sovietų viešpatavimo.

Plaukai ir vitaminai

Profesionalai medikai pareiškė, kad įvairias ligas, nuo širdies atakos iki artricio, galima atspėti (diagnozuoti) iš sprando plaukų ir išgydyti vitaminu E.

Žiupsnelis plaukų nuo sprando išanalizavus parodo mineralų turimą kiekį ar trūkumą kūno organuose, teigia Chicago farmaceutinės kompanijos prezidentas Dr. John Miller.

Kasdien vartok vitaminą E ir deguonio pareikalavimas kūne sumažės. 50—250 nuosimčiai, Dr. Wilfrid Shute iš Port Credit, Ontario (Kanada) pasakė Tarptautinės preventyvinės medicinos akademijos mitybos įvyksime šiomis dienomis Chicagoje, dalyvaujant apie 300 medikų profesionalų, jų tarpe ir dvigubam Nobelio laureatui Dr. Linus Pauling.

Sprando plaukai parodo mineralų kiekį tokiuose kūno organuose kaip kasoje (liaukoje) ir kepenose. Sprando plaukai yra geriausias rodiškis norint nustatyti kalcijų, magnėzijos, sodos, cinko ir kitokių mineralų kiekį žmogaus organizme, kalbėjo Dr. Miller.

JONAS AUGUSTAITIS

Suveluotas atsakymas ir nepamatuotas pasiteisinimas

(Div. gen. Stasio Raštikio atsiminimų 3-sis tomas)

a) Lietuva turėjo eiti į Vilnių apie rugsėjo 10 d., be „susiglaudimo“ su vokiečiais, besitraukiant sušumtom Lenkijos armijom, kada kelias į Vilnių buvo laisvas (10 — 17 rugsėjo);

b) išvengdama, rugpjūčio 23 d. (ne rugsėjo 23 d.) protokolo revizijos, taigi išvengdama pirmos sovietų okupacijos ir igulų nereikšima, kad sovietų antroji okupacija, pagal Jakštą, turėjo pasilikti, pradedant 1944 m., — iškritus vienam iš įvykių elementų, (čia — Los sovietų okupacijos), negalėjo pasilikti sena padėtis — ir 2-ji okupacija prasidėti 1944 m.

Dar aiškiau: Lietuva be Reicho paramos užėmusi Vilniaus kraštą (be svetimų — vokiečių igulų), jos siena būtų pasistūmėjusi iki Molodecino. Ji būtų skyrusi Reichą nuo Sovietų Rusijos per visą Lietuvos teritoriją (apie 500 km.). Tuomet Hitleriui nebūtų buvę reikalo skubėti su karo žygiu į Sovietų Rusiją. Priešingai, Sovietams įvedus savo igulus, o po to okupavus visą Lietuvą, kilo betarpe karo grėsmė Rytprūsiams, kas (kaip sako dokumentai)

ir paskubino Hitlerio karo žygį į Sovietų Rusiją. Todėl pasikeitusioje padėtyje, niekas negali pasakyti, kada būtų prasidėjęs Reicho ir Sovietų karas. O jam prasidėjus, Lietuva būtų turėjusi praleisti Reicho armijas, be jokių įsipareigojimų kartu žygiuoti į Sovietų Rusiją. Pradžioje, bendro žygio ir Hitleris nepageidavo.

c) Todėl visai nepamatuotas Jakšto tvirtinimas, kad būtų pasilikusi 1944 m. okupacinė padėtis. Pakitus karo eigai, Lietuva galėjo išsiderėti iš Sovietų satelito teisės, ir atgauti Mažąją Lietuvą.

Ir dar vienas Raštikio argumentas iš spaudos, kad Lietuva karo pradžioje, rugsėjo mėn., neturėjo eiti į Vilnių, — yra patiekama iš žurnalo „Į Laisvę“ (Nr. 12, 1957). Be Augustaicio į tai atsakymo, kaip paprastai Raštikis daro (žr.: N. 1957, birž. 1 d. „Tikrovės šviesoje“ atk. 2 — 3). Minėtam žurnale, autorius E. L. (Europos Lietuvių Inf.), įrodinėja, kad jei Lenkijos ultimatumas (1938 m. kovo 17 d.) būtų buvęs atmetas, tai Lietuva, karo metu būtų buvusi padalinta tarp Reicho ir Lenkijos, geruoju susitarus. Čia Raštikis ultimatumo datą perkelia į 1939 m. rugsėjo Reicho su Lenkija karo aplinkybes ir tuomi nori įrodyti, kad nereikėjo karo pradžioje eiti į Vilnių. Tai daugiau kaip absurdiškas argumentas! Nejaugi, pagal tą straipsnį ir Raštikio to straipsnio kartojimą, Reichas net kariuodamas su Lenkija, būtų geruoju dalinęs Lietuvą pagal Dubysą?

1957 m. birželio 7 d. „Naujienose“ — Tikrovės šviesoje — (Augustaitis) buvo įrodyta „Į Laisvę“ straipsnio autorių klaidos, vartojant anksčiau minėtą dokumentą (Nr. 332, V t. 1938 m. kovo 18 d.), prancūzų kalba, Ribbentropo užrašą, apie Šaulio vizitą, vadinant jį nota, vietoj užrašo; ir toliau, kas būtų įvykę ultimatumą atmetus — Augustaicio diskusijas su straipsnio tipisuo „Į Laisvę“ autorium (ELI). Raštikis patiekia dabar kaip įrodymo medžiagą, kad Reicho — Lenkijos karo pradžioje nereikėjo eiti į Vilnių? (pust. 233). Šitas Augustaicio atsakymas „Į Laisvę“ autoriui yra jo smulkiai aprašytas minėtame „Naujienų“ numeryje, dėl jo ilgumo ir dėl jo nepritaikymo įvykiams žygiui į Vilnių, jis čia plačiau nekartojamas.

Matėme Raštikio „argumentus“ įrodymui neiti į Vilnių

a) emigracines spaudos (Miglinio) citatas, kad vokiečiai siūlė, ragino, eiti į Vilnių, šito — niekas negiginėja;

b) Merklio klaidingus, nesuprastus argumentus surišti Lietuvą su konvencija — ko — Reichas visai nereikalavo; ji atsirado tik rugs. 20 d. po Sovietų Vilniaus užėmimo;

c) prof. Jakšto, visai nesuprastą padėtį;

d) absurdiškus Raštikio 1938 m. kovo mėn. ultimatumo įvykius perkeltus į Lenkijos — Reicho karo metus!

Taigi Raštikis niekur nepanaudoja, tik

ry šaltinių, Reicho Užsienių ministerijos archyvų, išleistų alijantų komisijos, — Akten zur Deutschen Auswärtigen Politik 1918 — 1945, Serie I): 1937 — 1945, Band V, VI, VII, VIII, IX, X originalas vokiečių kalba (yra anglų ir prancūzų). Iš Raštikio patiekto klaidingų dokumentų neatitinkamų citatų, išsena, kad jis ty dokumentų visai neskaitė, o tuos Nr. perkėlė iš kitų autorių raštų, kartais visai ne tam norimam patvirtinti tekstui ir su klaidomis. Raštikio knygos redaktoriai, ty jo cituojamųjų dokumentų netikrino ir neskaitė, tačiau praleido visus p. Raštikio kritikams taikomus „šmeižtus“ ir kitokius stiprius posakius.

ISVADAI PRIMENAMA:

a) Lietuvai, 1939 m. nuo rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 17 d., Reicho Lenkijos karo metu, kelias į Vilnių buvo atviras; pirmomis dienomis, gal būtų reikėję susidurti su Lenkijos karo jėgomis, bet nuo rugsėjo 10 d. sumuštos ir besitraukiančios Lenkijos armijos negalėjo priešintis, — Lietuva be Reicho pagalbos galėjo užimti Vilnių su jo teritorija;

b) Lietuvai būtų išvengusi sovietų igulų ir pirmos sovietų okupacijos, būtų įgyvendinus savo pretenzijas į Vilnių — skelbiamas 18 metų;

c) būtų pasilikusi nepriklausoma valstybė iki eventualaus Reicho žygio į Sovietų

Rusiją, tačiau nusikėlus Lietuvos rytinei sienai tolyn į Rytus (per visą Lietuvą) nežinia kada Reicho žygis būtų prasidėjęs — Hitleriui nebūtų buvę reikalo skubėti;

d) žygio metu Lietuva būtų turėjusi tik praleisti Reicho armijas, be jokio atsilyginimo Reichui, nes Lietuvai vienai užėmus Vilnių nebūtų buvę pagrindo iš Lietuvos reikalauti kad ji žygiuotų kartu į Sov. Rusiją. Hitleris pradžioje net ir nereikalavo bendro žygio;

e) kaip būtų vystęsis karas S. Rusijoje ir kur II-as pasaulinis karas būtų baigęsis — Rytuose ar Vakaruose — niekas negali tokiu atveju pasakyti. Jei jis būtų pirmiau baigęsis Vakaruose ir Reichas užtrukęs Sovietų Rusijoje — Lietuvai būtų buvusi didžiausia laimė. Bet to nežinomojo karo galas negalėjo sudaryti Lietuvai priežasčių, anuo palenkia metu, neiti į Vilnių. To joki argumentai nepateisina, nebent vienišelis viską nulėmęs; nesipykti su Lenkija ir reikšti jai simpatijas bei užuojautą (už sostinės užgrobia ir lietuvių persekiojimus?).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį „NAUJIENAS“

Jos visad rašo TEISYBĖ

Gražus Prekybos Rūmų banketas

Šių metų gegužės 19 dienos vakarą Ridge Country Club patalpose įvyko gražus ir pavyzdingas Lietuvių Prekybos Rūmų banketas.

Praeitais metais buvo sudarytas didelis banketo komitetas, kuriam vadovavo Stanley Molis, o jam talkininkavo Petras Vilkelis, Bruno Gramontas, Bruno Klemka, Feliksas Raudonis, Kazys Oksas, William Kareiva ir keli kiti veiklesni Prekybos Rūmų nariai.

Šeštą valandą vakaro svečiai buvo pakviesti išgerti cocktail'į, o vėliau jie buvo pavaišinti skaniais pietumis. Kiekvienas gavo vaisių, salotų, geriausios jautienos, keptų bulvių, pudingo, šokolado ir kavos ar arbatos.

Už garbės stalo buvo sudėdinti Lietuvos generalinė konsulė ponis Juzė Daužvardienė, Petras Vilkelis, Stanley Molis, senatorius Frank Savickas, Walter Rask, Justinas Mackevičius, Adolfas Baliūnas, Kazys Oksas ir kiti.

Banketą pradėjo Stanley Mo-

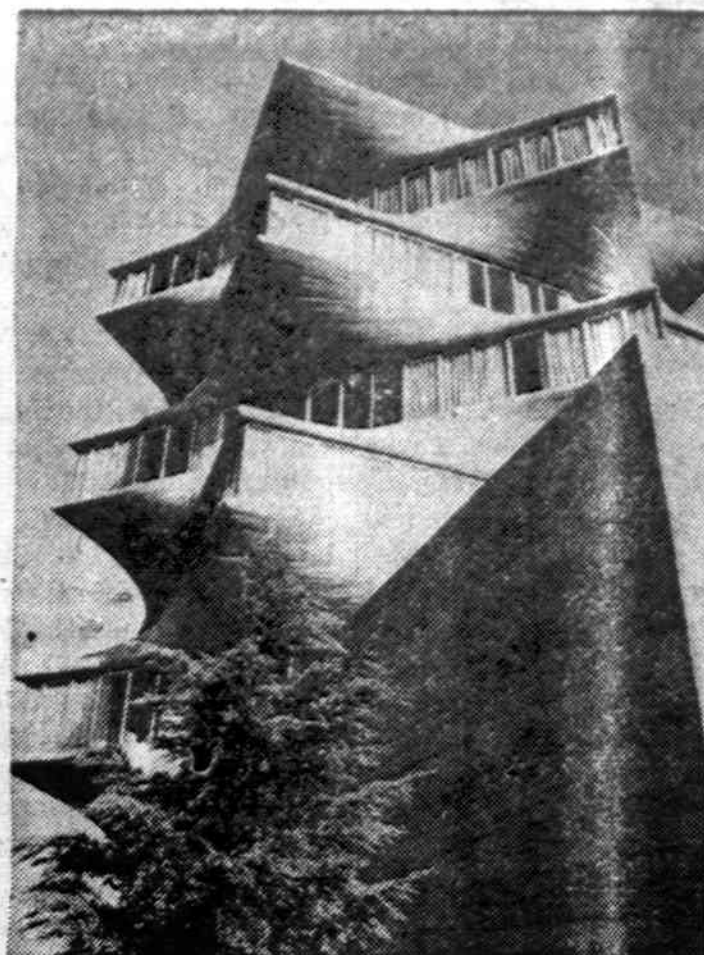
lis, paprašydamas Algirdą Bravaką Ridge Country Club patalpose įvyko gražus ir pavyzdingas Lietuvių Prekybos Rūmų banketas.

Apie Prekybos Rūmų skiriamas pinigines stipendijas lietuviams mokiniams trumpą informacinę kalbą pasakė šiuos reikalus jau kelintas metas tvarkantis Vyto Shukis.

Trumpai ir gražiai pakalbėjo Illinois senatorius Frank Savickas, pranešdamas apie Illinois valstijos teikiamas stipendijas gabesniams ir neturtiniams mokiniams. Sen. Savickas įteikė Illinois stipendiją jaunam studentui George Benui.

Turiningą kalbą pasakė senatorius Donald Swinarskis, įteikdamas stipendiją Norai Spurgytei.

Lietuvių Prekybos Rūmų skiriamos stipendijos atiteko jaunam Petriui Daužvardiui ir Simonui Petravičiui.

Šis į pagodą panašus namas stovi Madride. Kiekvienas namo aukštas, kurių yra penki, atskaitas į kitą pusę.

Įdomiausią kalbą pasakė Vladas Rasčiauskas, American Travel Service Bureau savininkas. Jis šitaip kalbėjo: Gerbiamoji Lietuvių Prekybos Rūmų — Chamber of Commerce valdyba, nariai ir svečiai.

Man labai malonu ir aš esu patenkintas, kad aš nors mažą savo asmenišką paramą galiu prisidėti prie jūsų tikslo ir padėti gabesniems lietuviams jaunuoliams.

Aš nebuvau toks laimingas, kad būčiau galėjęs jaunatvių siekti mokslo, ir būčiau geriau paruoštas gyvenimui, bet aš suprantu mokslo reikšmę ir žinau, kad lietuviams jaunuoliams tenka žengti sunkių ir siaurų kelių į aukštąjį mokslą, o vėliau ir į gana sudėtingą šių dienų gyvenimą.

Aš noriu padėti jiems, kad jie galėtų pasiekti aukštesnio mokslo ir būtų ne tik sau, bet ir mums visiems naudingi. Pasiimkite, jie atneš daugiau džiaugsmo ne tik sau, bet ir mažai mūsų tautai.

Tuo pačiu metu Vladas Rasčiauskas įteikė voką su stambesniu čekiu jaunai studentei Angelei Sinickaitėi, o vėliau dar pridėjo šiuos žodžius:

Šia proga aš atsišaukiu į kiekvieną šios didelės organizacijos narį ir kreipiuosi į lietuvišką visuomenę, kad mes visi prisidėtume prie gabesnių jaunuolių šalpos darbo. Jeigu kiekvienas mūsų kiekvieną dieną šiam reikalui skirtume bent po vieną centą, tai į mėnesį susidarytų 30 centų. Tai nedidelė suma, bet jeigu mes kiekvieną pusmetį šią sutaupyta ar šiam specialiam tikslui atidėtą sumą pasiustume į Lietuvių Prekybos Rūmų ir įskytume stipendijų reikalų tvarkytojui Bruno Gramont atidėti tuos centus studentų fondui, tai mūsų gale susidarytų didelė suma. Jeigu lietuviškoji visuomenė priitar tokiam mano pasiūlymui ir Prekybos Rūmų ras atgarsio, tai galiu visiems pasakyti, kad savo daly, kurią aš dabar duodu, ateinančiais metais padvigubinsiu.

Vladas Rasčiauskas, įteikdamas antra vokelį Nijolei Sparkytei, dar pridėjo: — Linkiu jums sėkmės ir patariu niekad neužmiršti lietuvių ir nuo jų nesišalinti. Lietuviai yra jūsų tėvai, jie yra geri žmonės, jeigu jūs su jais dirbsite ir jiems padėsite, tai mums visiems ir mažai mūsų tautai bus didelė parama.

Reporteris

Illinojaus senatas ir mirties bausmė

Illinojaus senato teisų komisija atmetė penkis projektus, siūlančius grąžinti mirties bausmę. Visi penki buvo atšlovę priimti, bet senato komisija dviem atvejais juos at-

metė trimis balsais prieš vieną ir trimis prieš 0. Už mirties bausmės grąžinimą komisijoje balsavo tik vienas senatorius Richard Daley iš Chicagos.

TRUMPAI

— Agr. Jonas ir solistė Juzė (Krištolaitė) Daugėlai iš Klevando išsikėlė gyventi į Juno apylinkę Floridoje. Įvairių organizacijų atstovai, draugai ir visuomeninio bei politinio darbo bendradarbiai jiems suruošė išleisvę.

— Dr. Stasys ir Julija Skripkai iš New Jersey valstijos, taip pat dr. Aldona Skripkutė, amžiumi jauniausia Balfio direktorė, buvo atvykę Chicago į Audronės ir inž. Romo Skripkų, gyv. Marquette Parko apylinkė, pirmagimio krikštynas. Jis buvo pakrikštytas savo prosenelio kun. Skripkaus statytoje šv. Kryžiaus bažnyčioje, Town of Lake apylinkėje.

— John Doba, East Hampton, N. Y., pakartotinai prisidėjo prie Naujienų platinimo bei naujų skaitytojų vėjus, užsakydamas savo draugui ir kaimynui J. Dovydaičiui Naujienas vieneriems metams.

— Ed. Varekojis, St. Petersburg, Fla., anksčiau yra parėmęs Naujienų piniginių vėjų auką. Dabar jis atsiliepė ir į platinimo bei naujų skaitytojų vėjų, užsakydamas Naujienas J. L. Babriui, gyv. Gulfport, Fla.

— Naujų skaitytojų vėjus proga vienas asmuo užsakė Naujienas vieneriems metams poniai Elenai-Giedraitienei, gyv. Elgin, Ill., bet pavardės prašė neskelbti. Daugeliu atvejų gyvenime atsitinka, kad brangiausi žodžiai ir geriausi linkėjimai mieliesiems asmenims ir geriausiems draugams lieka nepasakyti. Vėjus komisija visiems Naujienų rėmėjams, platinimo ir naujienų skaitytojams nuoširdžiai dėkoja.

— Juozas Ališauskas, gyv. Cicerio apylinkė, buvo atvykęs į Naujienas pasveikinti red. Juozą Pronskų jo 80 m. amžiaus sukakties proga, taip pat aplankyti red. Algirdą Pušauską ir susipažinti su kitais darbuotojais. Ta proga jis įteikė vėjui 5 dol., nors Naujienas perka paskirais numeriais artimiausioje krautuvėje. Žadėjo atvykti su draugais į Naujienų pikniką birželio 10 d. Buco sode.

— Albinas Rudinskas, Rochester, Mich., lankėsi Naujienose. Apgailestavo, kad dėl susidėjusių aplinkybių ir nuotolio šiemet negalės dalyvauti Naujienų piknike, todėl aukoja Naujienų vėjui 25 dol. Naujienų bėvės vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

— Kazys Karuža, Los Angeles, Calif., spaudos bendradarbis ir LZS vietinio skyriaus vei-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

IMMEDIATE OPENINGS

SKILLED PERSONNEL

If you want job satisfaction, join our growing company.

B ELECTRICIAN

Previous experience with 110 and 220 single and 3 phase circuits in an industrial plant required.

MAINTENANCE

MECHANICS (2)

Prefer experience with high speed packaging equipment, however, we will consider anyone with 3-5 years Machine Maintenance and Repair Experience.

JOURNEY MAN — TOOL & DIE MAKER

Required to maintain high speed progressive dies. Excellent hospitalization and major medical benefits. Liberal vacation, excellent starting salary, working conditions and pension. Must be willing to work overtime. Please call

AARON YARNS

376-8000.

to make an appointment.

DRACKETT COMPANY

2246 W. 49th STREET

An equal opportunity employer

WOODWORKERS

• BAND SAWYER
• MACHINE SANDER
• TRIM SAWYER
All Benefits
GLOBE CABINET CO., INC.
315 No. RACINE

DIE SETTERS
Experienced men needed for our Metal job shop. Day shift, set-up blanking, forming and progressive dies with air to roll feeds. Company benefits include profit sharing. PARKVIEW METAL PRODUCTS
4923 ARMITAGE
An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

MAID
To live in beautiful Highland Park home. Off Monday — Tuesday. References. Good Salary. Call weekdays 9 to 5 p. m. 372-2400

SECRETARY

Int'l Communication Co. seeks exp. Sec'y with good typing and shorthand. This is a permanent Position. In Loop office.
782-6934

JANITRESS

Experienced janitress needed. Night work.
118 W. GRAND AVE.
527-4490

kėjas, vėjus komisija užsakė vieneriems metams Naujienas. Jo nuosavybėje esančio motelio "Trakai" patalpose, 3675 Monon St., vietos organizacijos turi gerą aplinką savo posėdžiams bei sueigoms, o keliauninkai pasi- naudoja informacija ir lietuviš- ku svetingumu.

— Myk. Maksvytis iš Brighton Parko apylinkės, lankydamas Naujienose įteikė vėjui 8 dol. Jis yra baigęs vėliausią nepriklausomos Lietuvos Karo mokyklos aspirantų laidą ir sėkmingai vadovauja Chicago Jū- rų šauliams, kurie dažnai at- vėjais organizuoti dalyvauja bendrose lietuvių šventėse, de- monstracijose ir bendruose dar- buose.

— Ed. ir J. Litvinas iš Brighton Parko apylinkės atnaujinant pusmečiui prenumeratą, atsiun- tė vėjui 3 dol. auką.

— A. Diskėnas, Maywood, N. J., mokėdamas prenumeratą pa- rėmė Naujienų vėjų, atsiūda- mas už kalendorių 3 dol. auką. Vėjus komisija nuoširdžiai dė- koja visiems rėmėjams už au- kas, o naujiems skaitytojams už dėmesį ir atsiliepimą į pas- kelbtą platinimo vėjų.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimi

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimi

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ ROSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMŲ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO- JAMO TURTO PIRKIMAS — PAR- PARDAVIMAS

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

VISKAS AIŠKU

MAŽAI ŠEIMAI pajamų mūras, naujas gazu šildymas, aluminijaus langai, garažas. Prie "Paramos" — \$7,900.

PONISKAS, didingas 7 kambarių mūras. 2 auto mūro garažas. Iren- gas beismantas. 1½ vonios. 44' lo- tas. Marquette Parke. \$38,000.

6 BUTŲ 15 M. MŪRAS. Apie \$12,000 pajamų. Maži takai. 1 pietus nuo Talman banko. Pirkėjui pelningas.

BARGENAS. 2 aukštų apartamen- tinis mūras. Prie parko. Apie \$16,000 pajamų. Naujai sutvarkytas beisman- tas. Vertas \$68,000 ir daugiau. Pa- matykite.

PALIKIMO MŪRAS atneša \$4,000 nuomos. Naujas ezu šildymas. Mūro garažas. Tik reikia \$18,000.

2 BUTŲ MŪRAS. Kabineto virtu- vės. Naujas gazu šildymas. Garažas. Gerų vietų. \$18,000.

MODERNUS 15 M. MŪRAS. Cen- tralinis oro vėsinimas. Irengetas beis- mantas. 1½ vonios. Garažas. — \$24,000.

2 BUTŲ PUKIS MŪRAS. Arti mūro ofiso. Gazu šildymas. Daug priedų. \$30,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar- quette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo ap- šildymo pečius, air-conditioning, van- dens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai. DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-4447

NAMŲ REMONTAS

PRIEMAMA KAINA
Irengiu ir taisau kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: šilągtvius, laiptus ir t. t.
ZIGMAS
Tel.: 778-0838 ar 651-9625

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4665 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Rpublic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda- žomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai- nos nebrangios.
3518-84 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Gerbaciauskas, sav.

Mamai pavyko nufotografuoti pirmą sūnus bandymą užlipti ant tvoros. Jos nuotrauka laimėjo prizą Kodako fotografijų konkurse.